

Resultaten Zon en Wind kaart	2
Andere mogelijkheden zoekgebieden.....	2
Invullen kaart.....	3
Betrouwbaarheid Zon en Wind kaart	4
Vlekkenkaart uitgesloten gebieden	7
Polder Baambrugge	8
A2.....	9
Vinkeveense Plassen.....	10
Proces zoekgebieden	10
Procedure.....	11
Hoe houdt de gemeente rekening met de kwaliteiten van gebieden?.....	12
Voorwaarden zonnevelden en windmolens	15
Zoekgebieden Amsterdam.....	15
Participatie	16
Elektriciteitsnetwerk	16
Windmolens	17
Wind op zee	17
Duurzaamheid windmolens.....	18
Gezondheidseffecten windmolens	19
Waarom staan windmolens zo vaak stil?.....	21
Zonnevelden en –panelen	21
Zon op dak	21
Duurzaamheid zonnepanelen	23
Elektriciteitsbehoefte en -opwek DRV	24
De berekeningen.....	24
Waarom wordt dit niet landelijk geregeld?	26
Waarom klimaatneutraal in 2040?	27
Waarom zon en wind?	28
Elektriciteitsopslag	28
Zijn zon en wind betrouwbare bronnen?.....	29
Kernenergie.....	30
Datacenters.....	30
Kosten zonnevelden en windmolens	31
Innovatie.....	33
Duurzaamheid algemeen	34

CO2-reductie.....	34
Warmte.....	35

Resultaten Zon en Wind kaart

Kan er ook een duidelijkere kaart worden verstrekt?

Op www.derondevenen.nl/resultaten downloadt u eenvoudig duidelijkere kaarten. Zodat u in meer detail de resultaten kunt bekijken.

Wat is de precieze locatie van de rode stip in de vlekkenkaart voor zonnevelden? Ik kan dat niet duidelijk zien.

De exacte locatie van de rode stip voor zonnevelden ziet u [hier](#).

Andere mogelijkheden zoekgebieden

Enkele inwoners noemen alternatieve plekken in de gemeente voor zonnevelden en/of windmolens

Het is enorm fijn dat u met ons meedenkt. Helaas kunnen wij deze alternatieve gebieden niet meer meenemen in onze zoektocht. Dit komt omdat we alle inwoners gevraagd hebben om hun ideeën voor geschikte gebieden in de Zon en Wind kaart te plaatsen. De Zon en Wind kaart is afgesloten en daarom kunnen we andere ideeën niet meer meenemen.

Is er nagedacht over gebruik van gebieden waar nu al elektriciteitsmasten staan?

We hebben geen onderzoek gedaan naar de geschiktheid van specifieke locaties voor windmolens of zonnevelden. Hier hebben we bewust voor gekozen. We vinden het belangrijk om inwoners en experts hierin mee te nemen. In september 2020 zijn we begonnen met het participatietraject. Tijdens dat traject bekijken we samen met inwoners en experts welke gebieden geschikt en minder geschikt zijn voor windmolens en/of zonnevelden. Uiteindelijk beslist de gemeenteraad over de zoekgebieden. Voor het gebied wat u hier noemt geldt dat windmolens op een bepaalde afstand tot hoogspanningskabels moeten staan in verband met de veiligheid. Daarom kunnen windmolens niet direct naast hoogspanningsmasten geplaatst worden, maar misschien wel verderop. Voor zonnevelden geldt die regelgeving niet en is dit dus geen probleem.

Heeft de gemeente zelf grond waar het kan?

De gemeenteraad heeft ons de opdracht gegeven om uit te zoeken welke overheidsgronden geschikt zijn voor zonnevelden. Dit zijn we dus aan het uitzoeken. Ook voor overheidsgronden geldt dat we rekening moeten houden met omwonenden, natuur, cultuurhistorie, technische (on)mogelijkheden en andere kwaliteiten van het landschap.

Invullen kaart

Vindt u het niet sturend dat bij het invullen van deze enquête eerst een zoekgebied ingevuld moet worden voordat je bij commentaren kunt invullen dat je hier helemaal geen voorstander van bent?

In de Zon en Wind kaart werd gevraagd naar uw mening over de doelstelling om in 2040 klimaatneutraal te zijn. U kon daar uw opmerkingen kwijt. Daarnaast kon u ervoor kiezen geen windmolens en zonnevelden op de kaart te plaatsen en de kaart leeg op te sturen. Ook hierbij had u de mogelijkheid om opmerkingen te plaatsen.

Ik kon maar 1 gebied iets aanvinken waar ik het niet wilde. Wordt er gesuggereerd dat ik de rest prima vind?

We begrijpen dat u misschien meer gebieden wil selecteren om uit te sluiten van zonnevelden en windmolens. We kijken bij de analyse niet alleen naar welke gebieden u en andere inwoners hebben uitgesloten, maar we kijken ook naar waar weinig tot geen inwoners zonnevelden en windmolens hebben geplaatst. Dat laat ook zien waar inwoners liever geen zonneveld of windmolen zien verschijnen.

Waarom had ik geen mogelijkheid in enquête om niets in te vullen?

Dit was wel mogelijk. Door geen windmolens en zonnevelden op de kaart plaatsen en de kaart leeg op te sturen. Er was slechts een vraag verplicht. Dat was de vraag welk gebied u graag uitgesloten ziet.

Betrouwbaarheid Zon en Wind kaart

Kan de gemeente aangeven hoeveel personen hun stem hebben uitgebracht (dus niet het aantal stemmen, maar van hoeveel personen deze afkomstig waren). Kan de gemeente aantonen dat er inderdaad sprake is van unieke stemmen? Als ik 30 stemmen verspreid over de dag op 1 plek uitbreng, is dat dan gecorrigeerd?

Bij het invullen van de zon en wind kaart zijn er geen persoonsgegevens, email adres of ander uniek identificatiemiddel ingevoerd. Hoe heeft de gemeente bewaakt dat personen niet meerdere malen konden stemmen? Kan de gemeente controleren of (financieel) belanghebbenden die aangaven in de gemeente te wonen, daar ook werkelijk wonen?

Hoe heeft de gemeenten gemeten hoeveel reacties er waren? En van hoeveel unieke IP-adressen deze reacties afkomstig zijn?

Op adressen kan je laten controleren door een onpartijdig stem en tel bureau. Het controleren op IP-adres is niet in strijd met de AVG.

Sommige inwoners hebben de kaart meerdere keren ingevuld. Dit was mogelijk omdat wij geen extra drempels op wilden werpen voor het invullen van de kaart. Denk bijvoorbeeld aan een inlog.

Bovendien gebruiken soms meerdere mensen in hetzelfde huishouden dezelfde computer. We hebben deze dubbele invullingen uit de resultaten gehaald. Dit hebben we gedaan door alle kaarten eruit te halen die vrij kort achter elkaar op dezelfde manier zijn ingevuld. Daarnaast hebben we kaarten eruit gehaald als iemand uit steeds dezelfde wijk sterk overeenkomende opmerkingen in de kaart achterliet. Nadat we de dubbele invullingen eruit gehaald hadden, bleven er 1536 invullingen over.

Daarnaast heeft de gemeente inzichtelijk waar grondeigenaren geïnteresseerd zijn in het plaatsen van zonnevelden of windmolens op hun land. Deze kennis gebruiken wij om te controleren of gebieden die oplichten in handen zijn van geïnteresseerde grondeigenaren.

Hoe heeft de gemeente deze uitslag gecorrigeerd? Pro rato naar het aantal inwoners per kern? Of wijk? Kan ik de reacties per kern inzien? Hoe was de verdeling over de verschillende kernen?

We hebben de uitslagen gecorrigeerd door iedere respondent in de kaart de waarde van 1 te geven. Die waarde is verdeeld over het aantal zonnevelden of windmolens dat hij/zij plaatst. Als iemand vervolgens 20 hectare zonneveld in hetzelfde gebied plaatst heeft dit een lagere waarde dan wanneer 20 mensen 1 hectare plaatsen. We hebben de kaart niet gecorrigeerd naar het aantal inwoners per kern omdat de aard van de data maakt dat deze data lastig te extrapoleren is. We kunnen de vlekkenkaarten filteren op wijk. Op deze manier zien we wat iedere wijk aangewezen en uitgesloten heeft. Zo kunnen we het NIMBY-effect duidelijk maken. En doen we recht aan de verschillen in inwoneraantallen in de kernen en het buitengebied.

Vindt de gemeente dat een dergelijk belangrijk proces zoals draagvlakmeting in een ontwikkeling die in zeer heftige mate ingrijpt in de kwaliteit van leven van inwoners uit de gemeente, hiermee voldoende is uitgevoerd? De doelstelling lijkt immers te zijn geweest om 'te zien welke gebieden door veel inwoners worden aangewezen als geschikte locatie voor zonnevelden en windmolens' en spreekt men over het meten van 'draagvlakniveau', wat impliceert dat er een breed gedragen beeld uit dit onderzoek naar voren zou komen, waar met 1500 stemmen met mogelijk onduidelijke afkomst, toch geen sprake van kan zijn?

Is 1500 respondenten representatief? Is dat een goede steekproef? En zo ja, waarom?

Veel mensen zijn niet in staat geweest om de kaart in te vullen omdat de techniek te wensen overliet. Waarom meent de gemeente dat de resultaten toch bruikbaar zijn?

Is er vooraf door de gemeente bedacht hoeveel inwoners hun stem zouden moeten uitbrengen om van een representatieve enquête onder de inwoners te kunnen spreken?

Aan welke eisen zou objectief (volgens de eisen van de statistiek) moeten worden voldaan om van een representatieve enquête te kunnen spreken?

Hoe bepalend zijn de resultaten?

Vindt de gemeente dat de vraagstelling juist is geweest?

Draagvlak/betrouwbaarheid: De Zon en Wind kaart is de startlaag van de kaartlagen die de gemeente gebruikt in de afweging voor zoekgebieden. Bent u met mij van mening dat de betrouwbaarheid van die startlaag boven iedere twijfel verheven moet zijn?

Vindt de gemeente dat een dergelijk belangrijk proces zoals draagvlakmeting in een ontwikkeling die in zeer heftige mate ingrijpt in de kwaliteit van leven van inwoners uit de gemeente, hiermee voldoende is uitgevoerd? De doelstelling lijkt immers te zijn geweest om 'te zien welke gebieden door veel inwoners worden aangewezen als geschikte locatie voor zonnevelden en windmolens' en spreekt men over het meten van 'draagvlakniveau', wat impliceert dat er een breed gedragen beeld uit dit onderzoek naar voren zou komen, waar met 1500 stemmen met mogelijk onduidelijke afkomst, toch geen sprake van kan zijn?

Welk gewicht hangt de gemeente aan de uitkomsten van de enquête en de kaarten? Ze lijken niet representatief en zeer gevoelig te zijn geweest voor manipulatie. Hoe verhoudt deze kaart zich tot de cultuurhistorische, ecologische en recreatieve waarden van de betrokken gebieden?

Er wordt gebruik gemaakt van de enquête voor in kaarten brengen vlekkenkaarten. Hier worden dan ook conclusies aan gegeven. Lijkt me dat hierbij opgemerkt dient te worden dat er veel ruimte voor interpretatie is. Dit omdat er maar 1 niet locatie aangegeven kon worden. EN het (voor mij en sommige anderen) leek alsof voor wel plaatsen volledig gevuld moest worden totdat doel bereikt was. Hierdoor ontstaat een te positief beeld. EN lijkt vooral ook zichtbaar

dat vooral ver weg is van degene die ingevuld heeft en vooral tot last van anderen (burgers van de gemeente of anderen gemeente).

De vlekkenkaarten zijn een indicatie van de voorkeuren van inwoners. In totaal hebben 1536 mensen de Zon en Wind kaart ingevuld. De vlekkenkaarten die daardoor zijn ontstaan geven een algemeen beeld van de meningen van inwoners. Wij zien de resultaten van de Zon en Wind kaart als een indicatie van de voorkeuren van inwoners.

De vlekkenkaarten zijn een van de afwegingen om te komen tot zoekgebieden. Daarnaast zijn beleid, kwaliteiten en ontwikkelingen in gebieden van belang in de afweging. Deze inhoudelijke afweging vindt nog plaats. De resultaten betekenen nog niet dat de gebieden die oplichten dus direct zoekgebieden worden.

Wij hebben op de markt en tijdens inloopsprekuren inwoners geholpen met het invullen van de Zon en Wind kaart. Dit hebben we ook telefonisch, via e-mail, chat en social media gedaan.

Hoe is de communicatie geweest om deel te nemen aan deze enquête om posities aan te wijzen. Ik heb hier niets van voorbij zien komen en dus ook niets kunnen invullen.

Dat is jammer. Via verschillende kanalen hebben we onze inwoners gevraagd om de kaart in te vullen. We hebben onder andere:

- Alle huishoudens in de gemeente hebben een brief ontvangen
- De lokale media (0297.nl, AD.nl, Nieuwe Meerbode en Groene Venen) heeft inwoners geïnformeerd over de Zon en Wind kaart
- Op derondevenen.nl en duurzaamderondevenen.nl stond een nieuwbericht
- In de nieuwsbrief van Duurzaam De Ronde Venen (ruim 1200 abonnees) is meerdere keren aandacht geweest voor de Zon en Wind kaart
- Op de social mediakanalen van de gemeente (Twitter, LinkedIn, Facebook en Instagram) zijn meerdere posts geplaatst over de kaart
- Belangengroepen ontvingen een mailing
- Door de hele gemeente hebben posters langs de weg gestaan
- Team Duurzaamheid heeft 3 keer geflyerd op de markt in Abcoude en Mijdrecht

Geografische afstand tussen rood-waar-wel en rood-waar-niet is wel heel erg klein. Hoe houdt de gemeente hier rekening mee? In hoeverre wordt de rode vlekken op de uitsluit-kaart meegenomen?

Er is een aparte vlekkenkaart van de gebieden die inwoners hebben aangewezen voor uitsluiting. Deze kaart is net zo belangrijk als de andere vlekkenkaarten. Daarnaast kijken we in de vlekkenkaarten van zonnevelden en windmolens ook naar wat er niet is aangewezen. Dat laat ook zien waar inwoners liever geen zonneveld of windmolen zien komen.

Komt er een onafhankelijk onderzoek naar hoe de vlekkenkaarten tot stand zijn gekomen?

In totaal hebben 1536 mensen de Zon en Wind kaart ingevuld. Door deze kaarten over elkaar heen te leggen zijn vlekken ontstaan. De vlekkenkaarten die daardoor zijn ontstaan geven een algemeen beeld van de meningen van inwoners. Wij zien de resultaten van de Zon en Wind kaart als een indicatie van de voorkeuren van inwoners. Er komt daarom geen onderzoek naar de totstandkoming van de vlekkenkaarten.

Vlekkenkaart uitgesloten gebieden?

De enquête vond grotendeels plaats vóór de raadsvergadering waarop het Geingebied werd uitgesloten. De meeste mensen die het Geingebied wilden uitsluiten voor wind, hebben hun molentje geplaatst centraal in het gebied. Wij gaan er van uit dat de gemeente het gehele Geingebied hebben willen uitsluiten. Graag uw bevestiging.

De gemeenteraad heeft de Stelling van Amsterdam uitgesloten als zoekgebied voor windmolens. Voor het deel van het Gein dat niet in dat gebied ligt, draagt de gemeenteraad de gemeente op om extra oog te hebben voor de kwaliteiten van het Gein. Ook weegt de petitie 'Geen windturbines in het Gein' mee in de afweging voor zoekgebieden.

Veel deelnemers hebben inderdaad het Geingebied uitgesloten voor het plaatsen van windturbines. Nadien is besloten om dit gebied uit te sluiten. Wat gebeurt er nu met deze stemmen? Als dit eerder gebeurd was, hadden deze mensen andere gebieden aangewezen. Deze stemmen zijn nu dus eigenlijk 'verloren' gegaan. Kan er hierdoor een additionele stemming komen?

Wij hebben gekeken of er verschillen waren tussen wat inwoners hebben ingevuld op de Zon en Wind kaart voordat het Gein was uitgesloten en daarna. Er bleken geen grote verschillen te zijn. We hebben daarom besloten om de vlekkenkaarten in de verdere bespreking niet op te knippen maar 1 vlekkenkaart voor de zonnevelden, 1 voor de windmolens van 175 m en 1 voor de uitgesloten gebieden aan te houden.

Waarom heeft de gemeente de gebieden die echt niet kunnen al uitgesloten op de kaart? Nu staan er veel bewoner keuzes die technisch niet kunnen. Gemiste kans.

We hebben er bewust voor gekozen geen gebieden vooraf uit te sluiten. Dit doen we omdat we onze inwoners met een open blik de kaart in te laten vullen. We willen graag alle belangen tegen elkaar afwegen en niet al enkele belangen voorrang geven. We hebben díé gebieden uitgesloten als ze daar wettelijk niet mogen komen, zoals in de bebouwde kom en in Natura 2000 gebied. Gebieden zoals de Stelling van Amsterdam sluiten we niet vooraf uit. Omdat de regelgeving zonnevelden en windmolens hier wel toestaan tenzij ze voldoen aan extra voorwaarden.

Waar ligt de grens van de stelling van Amsterdam precies over de Vinkekade en wat voor invloed heeft de watertransportleiding door Buitenborgh?

U ziet [hier](#) waar de Stelling van Amsterdam loopt. Het antwoord op uw vraag over de watertransportleiding hebben wij helaas niet. Maar we nemen alle factoren mee die belangrijk zijn voor de plaatsing van windmolens en zonnevelden.

Polder Baambrugge

Door hoeveel mensen is de locatie in de polder bij Baambrugge aangewezen? Waar wonen deze mensen? Hoeveel mensen zijn daadwerkelijk inwoners? Hoe heb je dat vastgesteld?

Wordt deze plek nog nader uitgezocht? Het lijkt me onwaarschijnlijk dat dit klopt. De dikke rode stip staat in de polder hoog- en Groenland. Het lijkt niet waarschijnlijk dat deze klopt, het is langs de Angstel en langs buitenplaatsen.

Hoe duidt de gemeente een aantal opvallende uitkomsten, zoals de opvallend rode stip bij Baambrugge als het gaat om zonnevelden?

Inwoners hebben op bijlage 1 in het desbetreffende gebied weinig tot geen zonnevelden geplaatst (geen kleuren groen, geel of rood), waarmee ze laten zien dat dat gebied ook niet hun voorkeur heeft als plek voor zonnevelden. Dus het beeld dat bijlage 5 geeft (het gebied tussen Abcoude en Baambrugge is groen, geel en rood gekleurd, waarmee de inwoners hun voorkeur uitspreken om dit gebied uit te sluiten) matcht met de afwezigheid van diezelfde kleuren groen, geel en rood op bijlage 1 tussen de kernen Abcoude en Baambrugge. De enige tegenstrijdigheid is de rode stip in bijlage 1, op naar het lijkt 2 percelen in het gebied tussen Abcoude en Baambrugge. Voor deze tegenstrijdigheid is geen logische verklaring. Kunt u uitsluiten dat deze uitkomst het gevolg is van oneigenlijk gebruik van de enquête?

Inwoners uit verschillende wijken hebben Baambrugge aangewezen voor zonnevelden. We hebben gekeken of inwoners uit de verschillende wijken dit gebied hebben aangewezen. Uit de analyse blijkt dat inwoners uit verschillende wijken en kernen het gebied bij Baambrugge hebben aangewezen voor zonnevelden. Dat zijn inwoners geweest uit Abcoude, Baambrugge, Vinkeveen, Wilnis en Mijdrecht. Maar ook uit het buitengebied en een paar kleinere kernen. Hierdoor licht dit gebied bij de meeste wijken een beetje op. De ingevulde kaarten van al die wijken bij elkaar maakt dat het gebied bij Baambrugge rood oplicht in de totaalkaart.

Is de gemeente zich bewust van de cultuurhistorische waarde van het gebied dat met overweldigende meerderheid is verkozen tot favoriete bestemming voor zonnepanelen?

Waarom zou je dit gebied überhaupt willen overwegen? Eén van de weinige natuurgebieden zo dicht bij Amsterdam waar water, dieren en mensen goed samengaan, waar zoveel vogels leven. Gebruik hier industrieterrein Mijdrecht voor maar niet een Natuurgebied.

Naast de reacties van onze inwoners. Kijken we ook naar andere belangrijke factoren. De Ronde Venen is een gemeente met prachtige landschappen. Ieder gebied heeft daarin zijn eigen kwaliteiten. Het zoveel mogelijk behouden van deze kwaliteit is daarom belangrijk om rekening mee te houden. Ook ons cultureel erfgoed en de natuur met bijvoorbeeld de weidevogels willen we behouden. En niet te vergeten de gevolgen voor de boeren. Of technische mogelijkheden, zoals de capaciteit van het elektriciteitsnetwerk. Deze inhoudelijke afweging vindt nog plaats. De resultaten betekenen nog niet dat de gebieden die oplichten dus direct zoekgebieden worden.

Hoe weet ik zeker dat deze niet alleen zijn ingevuld door belanghebbenden? Er zijn namelijk ook ontwikkelaars geïnteresseerd in dat gebied. En het is een particulier weiland.

De gemeente heeft inzichtelijk waar grondeigenaren geïnteresseerd zijn in het plaatsen van zonnevelden of windmolens op hun land. Deze kennis gebruiken wij om te controleren of gebieden die oplichten in handen zijn van geïnteresseerde grondeigenaren. En of zij hebben geprobeerd de resultaten te beïnvloeden.

Dit rode gebied ligt wel degelijk dicht bij de bewoning dan 10 keer de tiphoogte....

In de Zon en Wind kaart hebben we alleen die gebieden uitgesloten waar het niet kan zoals de bebouwde kom en de Botshol. De afstanden tot woningen hebben we in de Zon en Wind kaart niet af laten vallen omdat dit de gebruiksvriendelijkheid van de kaart zou verminderen. Uiteraard nemen we de afstanden van windmolens tot woningen wel mee bij de afweging voor zoekgebieden. Bovendien moeten windmolens voldoen aan de wettelijke eisen op dit gebied. Wettelijk gezien moeten windmolens voldoen aan geluidsnormen en aan veiligheidseisen. Afhankelijk van het merk, type en dimensies van de windturbine is de benodigde afstand tot woningen ca. 400 meter.

A2

Met welke factoren houdt de gemeente rekening bij het plaatsen van windmolens? Voor de bewoners bij de A2 wordt al veel lawaai en vervuiling ervaren door auto's, Schiphol en recreatieve activiteiten. Hoe wordt er rekening gehouden met de bewoners die daar wonen?

De afstand als molens aan oostzijde van de A2 staan dan staan ze nog op maar een ruime 100m van woningen. Er werd toch aangegeven dat het minimaal 400m moet zijn?

In wettelijke regels is vastgesteld dat er een minimale afstand moet zijn tussen windmolens en woningen. Er gelden voor windmolens voor geluid en slagschaduw wettelijke normen. Bij het opstellen

van deze normen zijn de gezondheidseffecten van geluid en slagschaduw meegenomen, en ook de effecten van laagfrequent geluid. Deze wettelijke normen zijn voor ons het vertrekpunt bij het vaststellen van zoekgebieden voor windmolens. Voor geluidsnormen is dat 47 decibel overdag en 41 decibel 's nachts. Dat komt in de praktijk vaak neer op een afstand van 400 meter tussen een windmolen en woningen. Bij slagschaduw geldt dat dit niet meer dan 20 minuten per dag gedurende 17 dagen per jaar mag zijn. Beiden moeten voor iedere windmolen altijd eerst onderzocht worden voordat de windmolen gebouwd mag worden. Als er ook ander omgevingsgeluid is zoals bijvoorbeeld de snelweg, zal dit ook meegenomen worden in de studie.

Vinkeveense Plassen

De rand van de Vinkeveense Plassen kan niet op draagvlak rekenen als zoekgebied. Kunnen de burgers als direct belanghebbenden een stem hierin hebben? Het karakter van het natuur& recreatiegebied lijkt niet gerespecteerd te worden.

Windmolens naast Vinkeveense Plassen - waarom naast natuurgebied als er goede alternatieven zijn - juridisch en moreel niet houdbaar...

Naast de reacties van onze inwoners. Kijken we ook naar andere belangrijke factoren. De Ronde Venen is een gemeente met prachtige landschappen. Ieder gebied heeft daarin zijn eigen kwaliteiten. Het zoveel mogelijk behouden van deze kwaliteit is daarom belangrijk om rekening mee te houden. Ook ons cultureel erfgoed en de natuur met bijvoorbeeld de weidevogels willen we behouden. En niet te vergeten de gevolgen voor de boeren. Of technische mogelijkheden, zoals de capaciteit van het elektriciteitsnetwerk. Deze inhoudelijke afweging vindt nog plaats. De resultaten betekenen nog niet dat de gebieden die oplichten dus direct zoekgebieden worden.

U kunt bij de commissievergadering over de zoekgebieden inspreken. Als de zoekgebieden zijn vastgesteld door de gemeenteraad gaan we met de inwoners van de zoekgebieden in gesprek. We starten dan een gebiedsproces, waarbij met de belanghebbenden van dat gebied om tafel gaan.

Proces zoekgebieden

Wat bedoelen jullie met experts en belangengroepen?

De experts zijn deskundigen van de gemeente en provincie Utrecht op het gebied van natuur, landschap en cultuurhistorie. Met belangengroepen bedoelen wij organisaties zoals de Groene Venen, Heemschut en de LTO. Dat zijn organisaties met kennis over de kwaliteiten van De Ronde Venen op het gebied van natuur, cultuurhistorie, agrarische bedrijven. Ook Stedin wordt betrokken vanwege haar kennis over het elektriciteitsnetwerk.

De input van experts en belangengroepen zijn belangrijk in de keuze van de zoekgebieden. We hebben namelijk niet alleen te maken met verschillende meningen, maar ook met prachtige landschappen. Een unieke natuur, culturele, historische plekken en beschermde vogelsoorten. We willen goede afwegingen maken zodat we de kwaliteit van onze mooie gemeente beschermen. Dat is

ook de reden dat we extra voorwaarden hebben opgesteld met inbreng van belangengroepen. De voorwaarden vindt u op www.derondevenen.nl/voorwaarden-zonenwind.

Procedure

Is de procedure juridisch correct?

Bij deze ingrijpende keuzes willen we inwoners nauw betrekken. We willen graag weten wat onze inwoners belangrijk vinden. De wijze waarop de gemeente dat doet in deze fase is vormvrij. Om zoveel mogelijk inwoners de kans te bieden hun wensen aan te geven hebben we gekozen voor deze online mogelijkheid. Het gaat uiteindelijk om een weging van alle factoren. Naast de reacties van onze inwoners kijken we ook naar andere belangrijke factoren.

Welke rol speelt deze Zon en Wind kaart in het verder uitwerken van het plan? Is dit onderdeel van de besluitvorming? Of is het gewoon meer her idee van inspraak voor de burgers? Wat betekent 'meenemen' in de besluitvorming? Zijn deze uitkomsten leidend?

Hoe vast staan de locaties die nu aangewezen zijn en wat is daar nog op in te brengen?

De vlekkenkaarten zijn een indicatie van de voorkeuren van inwoners. In totaal hebben 1536 mensen de Zon en Wind kaart ingevuld. De vlekkenkaarten die daardoor zijn ontstaan geven een algemeen beeld van de meningen van inwoners. Wij zien de resultaten van de Zon en Wind kaart als een indicatie van de voorkeuren van inwoners.

De vlekkenkaarten zijn een van de afwegingen om te komen tot zoekgebieden

Daarnaast zijn beleid, kwaliteiten en ontwikkelingen in gebieden van belang in de afweging. Deze inhoudelijke afweging vindt nog plaats. De resultaten betekenen nog niet dat de gebieden die oplichten dus direct zoekgebieden worden

Het proces van zonnevelden en windmolens kent verschillende stappen

Een samenvatting van deze stappen kunt u zien in [deze infographic](#). Inwoners en belangengroepen worden in verschillende fases op verschillende manieren berokken. Zo hebben wij belangengroepen en agrariërs betrokken bij het opstellen van de [extra voorwaarden voor zonnevelden en windmolens](#). Om de verschillende belangen in onze gemeente zo goed mogelijk te beschermen. Begin 2021 beslist de gemeenteraad over de zoekgebieden. We hebben het tot die tijd over zoekgebieden, nog niet over locaties. In de fase erna betrekken we inwoners en grondeigenaren en -gebruikers actief bij de inrichting van de zoekgebieden en gaan we het hebben over specifieke locaties.

Dit is toch geen inspraakprocedure?

Klopt. Het doel van de online bijeenkomst was om inwoners te informeren over de resultaten van de Zon en Wind kaart. Gebruikmaken van uw [inspreekrecht](#)? Dat kan als de zoekgebieden worden besproken bij de politieke commissie.

Als de zoekgebieden zijn vastgesteld door de gemeenteraad gaan we met de inwoners van de zoekgebieden in gesprek. We starten dan een gebiedsproces, waarbij met de belanghebbenden van dat gebied om tafel gaan. Zie ook stap 4 in de [infographic](#))

Hoe houdt de gemeente rekening met de kwaliteiten van gebieden?

Wat zijn de criteria om te komen tot de keuze van deze zoekgebieden?

Hoe wij precies tot de keuze van zoekgebieden komen leest u [hier](#).

Waar is het rapport met het onderzoek naar het effect op de natuur... Stap 2???

Met inbreng van belangengroepen en agrariërs hebben wij [extra voorwaarden voor zonnevelden en windmolens](#) opgesteld. Hierin staat ook een passage over natuur. U vraagt naar een onderzoek over het effect op de natuur. Dat onderzoek is maatwerk. Omdat het landschapsafhankelijk is. Pas als we weten welke gebieden geschikt zijn gaan we met initiatiefnemers in gesprek. Uiteraard volgen we wel de onderzoeken die er in Nederland plaatsvinden over de effecten van zonnevelden en windmolens op de natuur.

Is de gemeente zich er van bewust dat het [Angstelgebied](#) is aangewezen als genomineerd werelderfgoed? Moet dit niet helemaal worden uitgesloten voor windmolens en zonnevelden?

We begrijpen dat de kaart een andere indruk geeft, maar het Angstelgebied is niet aangewezen of genomineerd als werelderfgoed. Het gemarkeerde gebied op de kaart is een bufferzone. UNESCO beschrijft een bufferzone als 'een gebied dat de erkende werelderfgoedsite omringt of erbij aansluit en waarin bijkomende regels en beperkingen gelden over het gebruik en de ontwikkeling ervan.' Het Angstelgebied heeft dus zelf geen UNESCO status maar omdat het dichtbij UNESCO gebied ligt gelden er wel beperkingen.

Is er rekening gehouden met de het cultuur historische gebied rond de Angstelhof?

Naast de reacties van onze inwoners. Kijken we ook naar andere belangrijke factoren. De Ronde Venen is een gemeente met prachtige landschappen. Ieder gebied heeft daarin zijn eigen kwaliteiten. Het zoveel mogelijk behouden van deze kwaliteit is daarom belangrijk om rekening mee te houden. Ook ons cultureel erfgoed en de natuur met bijvoorbeeld de weidevogels willen we behouden. En niet te vergeten de gevolgen voor de boeren. Of technische mogelijkheden, zoals de capaciteit van het elektriciteitsnetwerk. Deze inhoudelijke afweging vindt nog plaats. De resultaten betekenen nog niet dat de gebieden die oplichten dus direct zoekgebieden worden.

Waarom wordt het natuurnetwerk NNN niet uitgesloten? Hier geldt een nee, tenzij principe. Het gaat niet goed met de biodiversiteit. Dit is eveneens in strijd met natuurbeleid.

De regelgeving van Natuurnetwerk Nederland geeft niet aan dat het gebied per se uitgesloten moet worden, maar het maakt het gebied wel minder geschikt voor windmolens of zonnevelden. Dit geldt ook voor gebieden die een cultuurhistorische waarde hebben of weidevogelkerngebieden. Wij nemen dit mee in de afweging voor de zoekgebieden.

In het kader van de wet- en regelgeving, wordt het bestemmingsplan aangepast om zonnevelden en windmolens mogelijk te maken daar waar het op dit moment volgens het bestemmingsplan niet toegestaan is?

Dat klopt.

Wordt er rekening gehouden met het bestemmingsplan De Maricken?

Wij houden inderdaad rekening met de bestemmingsplannen die er al zijn.

Waarom is de toekomstige woningbouwlocaties niet in de kaarten ingevuld kan die bekend worden gemaakt?

Wij kunnen de toekomstige locaties van woningbouw helaas niet laten zien omdat dit de prijzen van gronden kan beïnvloeden. We nemen de toekomstige woningbouwlocaties wel mee in de afweging voor de zoekgebieden. Gebieden waar waarschijnlijk woningbouw zal komen zijn een stuk minder geschikt voor de plaatsing van zonnevelden en windmolens.

Worden de woningen op Buitenborgh/Molenkade etc. wel meegewogen in de besluitvorming? Of worden die als 'recreatiewoning' terzijde gelegd?

Wij nemen alle woningen waar verbleven wordt mee als woningen in onze kaarten. Om die kaarten trekken we cirkels die de minimale afstand aangeven die windmolens tot de woningen moeten houden.

Hoe zorgt de gemeente er voor dat er niet te veel landbouwgrond verloren gaat voor zonnepanelenparken?

Wij hebben een aantal [extra voorwaarden](#) opgesteld als aanvulling op wettelijke voorwaarden:

- Voorwaarde 14: Bestemming van agrarische grond onder zonnevelden blijft agrarisch.
- Voorwaarde 17: Een zonneveld tast de bodem zo min mogelijk aan.
- Voorwaarde 18: Bij gebruik van agrarische grond onderzoekt initiatiefnemer de mogelijkheden voor ruil van kavels.

Daarnaast beslissen agrariërs altijd zelf of ze een zonneveld of windmolen op hun land willen of niet.

Hoe belangrijk is de horizonvervuiling van windmolens voor de gemeente DRV?

Horizonvervuiling is een van de factoren die meespeelt. We willen de landschappelijke kwaliteiten van de gemeente zoveel mogelijk behouden.

Als zonnevelden geen schade doen aan bodemleven en ondergrond zoals beweerd wordt, waarom mogen deze dan niet in natuurgebieden worden geplaatst?

Het is wettelijk niet mogelijk om zonnevelden en windmolens in Natura 2000 gebieden te plaatsen. Voor andere natuurgebieden (bijvoorbeeld NatuurNetwerkNederland en Groen Contour) is de regelgeving flexibeler. Soms is bijvoorbeeld compensatie mogelijk.

In de [extra voorwaarden voor zonnevelden en windmolens](#) is de voorwaarde opgenomen dat een zonneveld de bodem zo min mogelijk aan mag tasten (voorwaarde 17).

Groen opofferen voor windmolens en zonnevelden is toch niet klimaatbewust?

Met een dicht bevolkt landelijk gebied, moeten we om energie neutraal te zijn het de geringe overgebleven landschap helemaal vol leggen? Is dit duurzaam en goed voor flora en fauna?

Zonnevelden en windmolens hebben invloed op lokale flora en fauna. Om die zo klein mogelijk maken, houden we ons aan de wettelijke regelgeving en heeft de gemeenteraad [aanvullende voorwaarden](#) gesteld. De invloed is daarnaast vele malen kleiner dan die van fossiele brandstoffen.

Wat stelt Schiphol over de maximale hoogte van een molen? Wat betekent dit voor plaatsing en aantallen, zijn hoge molens daardoor niet beperkt in aantal waardoor er meer minder hoge molens moeten komen.

Er zijn inderdaad hoogtebeperkingen vanuit Schiphol. De toets hoogte van Schiphol is 146 meter hoog. Dat betekent dat als we iets willen bouwen wat hoger is, dat we daar bij Schiphol toestemming voor moeten vragen. De laagvliegroute van Schiphol betreft een groot deel van onze gemeente. We verwachten dat molens van 175 meter meer kans hebben om goedgekeurd te worden door Schiphol dan molens van 240 meter. Wij werken met molens van 175 meter hoog omdat dit een standaard hoogte is voor windmolens. 175 meter is de tiphoogte. De ashoogte is 125 meter. Molens van 240 meter sluiten we niet uit. Als Schiphol geen (of minder) molens toestaat van 175 meter dan dat wij nodig hebben, dan hebben we twee opties om onze energie op te wekken. We kunnen dan meer 'kleinere' molens neerzetten of we plaatsen meer zonnevelden.

Wordt er ook gekeken naar de hoogte van de grond? Het Gein is bijvoorbeeld het laagst gelegen en andere polders zijn hoger gelegen. Met het oog op functioneel gebruik van de grond voor landbouw, heeft de hoogte nog waarde?

We kijken niet zozeer naar de hoogte van de grond maar kijken wel naar de landschappelijke kwaliteiten van gebieden. Ook kijken we naar de agrarische kwaliteit van gronden. De hoogte van de grond zegt vaak iets over de mate van bodemdaling en dus ook de kwaliteit van de grond voor agrarisch gebruik.

Voorwaarden zonnevelden en windmolens

Kan de gemeente aangeven hoe de voorwaarden voor zonnevelden en windmolens zijn geformuleerd in onze gemeente?

De voorwaarden vindt u [hier](#). Deze voorwaarden heeft de gemeente opgesteld en komen boven op de wettelijke regels.

Hoe kan ik financieel profiteren?

Hoe kunnen inwoners niet alleen participeren in de plek, maar ook sociaaleconomisch? Anders krijgt je sociaal economische verdeeldheid, dan kan toch niet de bedoeling zijn dat er 1 partij met de winst ervan door gaat en de andere de overlast hebben?

We willen dat inwoners ook financieel meeprofiteren van zonnevelden en windmolens in de gemeente. Dat kan op verschillende manieren. In de [extra voorwaarden](#) hebben wij hierover een aantal voorwaarden opgenomen. Zo staat in voorwaarde 4 dat inwoners van de gemeente en/of omwonenden op maximaal 5 km van het initiatief voor ten minste 50% mede-eigenaar zijn. Mede-eigenaar zijn kan op verschillende manieren, zoals via een coöperatie of stichting. Ook staat er in voorwaarde 5 dat omwonenden en inwoners delen in de winst. Dit kan ook op verschillende manieren, bijvoorbeeld met een omgevingsfonds of omwonendenregeling. Verder zijn de gemeentelijke kosten van de planontwikkeling van een zonneveld of windmolenlocatie voor de initiatiefnemer (voorwaarde 6). Wij vinden het ook belangrijk dat er met bedrijven uit de gemeente wordt samengewerkt bij de bouw van een windmolen of zonneveld (voorwaarde 7).

Als de gemeente straks de zoekgebieden heeft vastgesteld, is dan alles mogelijk binnen deze zoekgebieden? Hoe zorgen we ervoor dat de best mogelijke plannen binnen die zoekgebieden in samenspraak met de omgeving tot ontwikkeling komen?

Zonnevelden en windmolen mogen alleen binnen de zoekgebieden komen die de gemeenteraad heeft vastgesteld. Binnen de zoekgebieden moeten zonnevelden en windmolens voldoen aan de wet- en regelgeving en de [extra voorwaarden](#) die we hebben opgesteld. In de zoekgebieden doorlopen we een gebiedsproces waarbij we inwoners en andere belanghebbenden betrekken. Er zal dan weer een zorgvuldige afweging plaatsvinden om te komen tot de beste initiatieven en locaties.

Landeigenaren krijgen vergoeding, maar hoe zit het met de huiseigenaren die er direct op uitkijken, en dus waarschijnlijk met een waardedaling van hun huis geconfronteerd worden

In de [extra voorwaarden](#) staat er in voorwaarde 5 dat omwonenden en inwoners delen in de winst. Dit kan ook op verschillende manieren, bijvoorbeeld met een omgevingsfonds of omwonendenregeling. Daarnaast kunnen inwoners compensatie voor planschade claimen.

Zoekgebieden Amsterdam

DRV zou serieus kunnen overleggen met Amsterdam om hun grensgebieden vrij te houden van windturbines. DRV kan hierbij aanbieden DRV turbinevrij te houden

En Amsterdam uitnodigen hetzelfde te doen ten zuiden van het AMC en de Weespertrekvaart/Gaasp.

Ook Amsterdam willen windmolens bij ons in de buurt plaatsen (langs A2 bij het Abcoudermeer en bij het AMC). Wordt daar ook rekening mee gehouden?

Wij zijn in gesprek met de gemeente Amsterdam, Ouder- Amstel en Weesp, de provincie Noord-Holland en de RES Noord- Holland Zuid over de zoekgebieden die zij op het oog hebben die grenzen aan De Ronde Venen. Tijdens deze gesprekken zijn de belangen van inwoners in dit gebied een belangrijk onderdeel.

Participatie

Wie of wat bepaalt waar er turbines en zonnevelden zullen komen?

Hoe en wanneer worden de inwoners betrokken bij de besluitvorming? Dus niet alleen het geven van informatie, maar het mee beslissen.

Het komen tot zoekgebieden voor zonnevelden en windmolens is een zorgvuldig proces waarbij we verschillende belangen afwegen. Wij vinden het belangrijk om inwoners bij dit proces te betrekken omdat het over hun leefomgeving gaat. De Zon en Wind kaart is één van de manieren waarop we inwoners betrekken. De resultaten van de kaart geven ons een indicatie van de voorkeuren van inwoners. De resultaten vormen een element in de afweging voor zoekgebieden. Daarnaast wegen we de waarden en kwaliteiten van gebieden mee bij de keuze voor zoekgebieden. Met de participatie en inbreng van experts doen we een voorstel aan de raad. Inwoners kunnen gebruikmaken van het [inspraakrecht](#). Uiteindelijk stelt de gemeenteraad zoekgebieden vast. Daarna doorlopen we een gebiedsproces waarbij we inwoners en andere belanghebbenden betrekken. Er vindt dan weer een [zorgvuldige afweging](#) plaats.

Elektriciteitsnetwerk

Hebben we wel de infrastructuur voor al die windmolens of gaan we dat ook lokaal aanleggen?

Stedin onderhoudt ons elektriciteitsnetwerk. Stedin legt ook de kabels naar windmolens en zonnevelden aan.

Is het elektriciteitsnetwerk geschikt om al deze nieuwe groene energie te verwerken of staan er ook nog nieuwe hoogspanningsmasten op het menu?

Op dit moment is het elektriciteitsnetwerk van onze gemeente geschikt om een klein deel van de energie die we willen gaan opwekken te vervoeren. De volgorde waarin we met de zoekgebieden aan de slag gaan is afhankelijk van het netwerk. De zoekgebieden waar we het eerst mee aan de slag gaan, kunnen direct of snel worden aangesloten op het netwerk. De gebieden die verder van de stations af liggen, komen later aan bod. Zo heeft Stedin voldoende tijd om alvast kabels te leggen en hoeven projecten zo min mogelijk te wachten op de verzwaring van het netwerk door Stedin.

Is er een rapport van Stedin waarin de elektriciteitsbehoeften voor de komende jaren?

Informatie die hierover gaat vindt u [hier](#). Met TenneT bracht Stedin in kaart waar er op korte en langere termijn nog voldoende ruimte is op het bestaande elektriciteitsnet voor zonne- of windparken.

In dit [overzichtelijke document](#) bijvoorbeeld waar we rekening moeten houden als het gaat om doorlooptijden. We delen ruimtelijke ontwerpprincipes, kengetallen en informatie over de bouw en [ligging](#) van onze elektriciteits- en gasnetten.

Windmolens

Hoelang duurt het voordat de eerste windmolen staat?

Meestal zit er een aantal jaren tussen het idee voor een zonneveld of windmolen en de bouw ervan.

Wind op zee

Waarom kunnen we geen stroom van windmolens op zee inkopen? Dan kunnen alle gemeenten de opgewekte stroom delen. Of waarom is dit niet onze eerste stap?

Kan de gemeente geen molens op de Noordzee kopen ter vervanging van de molens naast onze huizen?

Op zee waait het vaker en harder, waardoor de capaciteit bijna tweemaal zo hoog uitkomt als op het land. Wind op zee wordt steeds betaalbaarder in vergelijking met wind op land, laat onderzoek van Binnenlands Bestuur uit 2018 zien. Wind op zee is meer rendabel doordat hogere turbines gebouwd kunnen worden, transportkosten lager zijn

Op zee is natuurlijk veel ruimte. Daardoor is er de mogelijkheid om meer windmolens te plaatsen. Bovendien waait het er harder dan op land. Maar het is relatief duur om windmolens op zee te plaatsen, doordat elektriciteitstaanvoer over een langere afstand gaat en onderhoud complexer is dan op land. Ook zijn forse investeringen in het netwerk nodig om de stroom te kunnen vervoeren van de kust naar de diverse locaties in het land.

Om voldoende duurzame energie te produceren in de toekomst hebben we zowel windmolens op land als op zee nodig

Het is dus niet of-of, maar en-en. In het Klimaatakkoord is afgesproken dat ongeveer 60% op zee wordt opgewekt, en 40% op land. Zonnevelden en windmolens zijn dus noodzakelijk. Bovendien is het relatief duur om windmolens op zee te plaatsen, vanwege het complexe onderhoud, elektriciteitsaanvoer en de investeringen die nodig zijn om stroom te kunnen vervoeren.

Duurzaamheid windmolens

Duurzaam: is dat schade aan flora en fauna toebrengen, landschapsvervuiling, pieken en daling in stroomnet waardoor men huisaccu's aanschaft, waardevermindering woning, laag frequentie geluiden en de enorme kosten tegen relatief lage opbrengst?

Het belang de invloed op de natuur mee te nemen in de ontwikkeling van windenergie wordt breed erkend en gedragen, op zee én op land. Er zijn veel onderzoeken en initiatieven om negatieve effecten van windenergie voor dieren te verminderen, te voorkomen. Zo worden bellenschermen ingezet om het lawaai te dempen dat vrijkomt bij het heien van masten voor windmolens op zee. De bruinvis heeft er zo minder last van. Net als door gebouwen en ramen, hoogspanningskabels, zendmasten, verkeer, katten en vooral door pesticiden, komen vogels ook om door windmolens. Windmolens zijn verantwoordelijk voor minder dan 1% van alle vogelslachtoffers. Voor windmolens op land en op zee geldt bijvoorbeeld dat ze kunnen worden stilgezet in perioden van massale vogeltrek. Op zee bieden de palen mogelijkheden voor oesters en mosselen om zich te vestigen. Dat is voedsel voor vissen en zeehonden.

Is het afvalprobleem van windmolens op de lange termijn meegenomen? Dat wordt veroorzaakt wordt door verouderde windmolens en de accu's van elektrische auto's.

Bij het plaatsen van windmolens en zonnevelden letten wij erop dat ze op een duurzame manier gemaakt worden. Ook kijken wij naar de terugverdientijd. Het duurt 5 tot 8 maanden voordat de windmolens meer energie hebben omgezet dan het kost om de molens te maken. Voor zonnevelden en de stellages waar ze op staan is dit 2 jaar. De levensduur van de windmolens en zonnevelden is ook heel belangrijk. Windmolens gaan ongeveer 25 jaar mee en zonnevelden 25 jaar. Daarnaast wordt het materiaal van de zonnevelden en windmolens opnieuw gebruikt en gerecycled.

Wordt de productie van windmolens meegerekend in het plaatje van klimaatneutraal?
<https://www.nrc.nl/nieuws/2020/10/30/wat-zijn-de-wieken-van-oude-windturbines-waard-a4018058>

Windmolens verdienen de energie die het kost om ze maken in een half jaar terug. Er wordt naar gestreefd om het materiaal en de kop zo samen te stellen dat het materiaal na de werkingsperiode kan worden gerecycled. Dit is onderdeel van de doelstellingen van circulaire economie.

Wat is de gemiddelde levensduur van een zonnepaneel of windmolen en hoe worden afgedankte panelen en molens verwerkt?

Het materiaal dat gebruikt wordt voor zonnepanelen moet zoveel mogelijk circulair zijn en opnieuw gebruikt kunnen worden. Voor de stellages waarop de panelen worden aangebracht is dat niet moeilijk. Legeringen in metaal moeten vermeden worden omdat ze niet te scheiden zijn achteraf. De glaselementen van zonnepanelen kunnen worden hergebruikt. De verschillende energie verwerkende lagen zijn moeilijker te scheiden. Hiernaar wordt onderzoek gedaan. Het materiaal waar het glas van gemaakt wordt (silicium) wordt gewonnen in mijnbouw, meestal worden ze gemaakt in China, dat is een grote afstand waarover ze vervoerd moeten worden. De productie en het vervoer zijn niet duurzaam, dankzij de levensduur en de groot hoeveelheid schone energie die ze leveren, zijn ze

duurzaam. De panelen kunnen gerecycled worden, dan is er 70% minder energie nodig. De energie die nodig is om de zonnepanelen en stellages te maken zijn in twee jaar terugverdiend en ze gaan 25 jaar mee.

Een windmolen produceert in de eerste 3 tot 6 maanden net zoveel energie als de productie en bouw ervan kost

Daarna levert de windmolen nog 15 tot 20 jaar schone stroom. Er wordt naar gestreefd om het materiaal en de kop zo samen te stellen dat het materiaal na de werkingsperiode kan worden gerecycled. Dit is onderdeel van de doelstellingen van circulaire economie. Voor oude windturbines ligt de levensduur tussen de 20 en 25 jaar en nieuwe turbines kunnen na 25 jaar nog steeds mee.

Gezondheidseffecten windmolens

In het nieuws lees ik steeds vaker twijfels van experts over de inzet van windparken. O.a. m.b.t. geluidsoverlast en ruimtelijke ordening. Hoe verhouden de huidige ontwikkelingen in onze gemeente zich tot deze nieuwe inzichten en vraagstukken?

Sommige mensen maken zich zorgen over het geluid van windmolens en de mogelijke gezondheidseffecten daarvan. Als bewonerscoöperatie zijn we benieuwd hoe de gemeente omgaat met deze zorgen?

Om een windmolens te kunnen plaatsen moet er aan een aantal regels en wetten worden voldaan. Er zijn ook regels over de afstand tot woningen, veiligheidsvoorschriften en geluid. Windmolens staan minimaal 400 meter van de dichtstbijzijnde huizen. Dan is het geluid van een windmolen vergelijkbaar met het geluid van een koelkast. Het geluid van een windmolen mag gemiddeld niet meer dan 47 decibel per jaar zijn bij woningen, gemeten op de gevel. Overdag is het geluid van windmolens vaak niet te horen, doordat ook veel ander geluid aanwezig is. 's Nachts is de windmolen beter te horen. Daarom mag het geluid 's nachts niet meer dan gemiddeld 41 decibel zijn. Ter vergelijking: een gespreksniveau is 60 decibel, een drukke verkeersweg op 100 meter afstand 80 decibel en een opstijgend vliegtuig op 200 meter hoogte 100 decibel. De gemeente kijkt daarom goed naar de regels die er zijn en moet zich daaraan ook houden.

Er gelden voor windmolens voor geluid en slagschaduw wettelijke normen

Deze wettelijke milieunormen bepalen onder meer de minimale afstand van windmolens tot woningen en andere gebouwen. Bij het opstellen van deze normen zijn de gezondheidseffecten van geluid en slagschaduw meegenomen, en ook de effecten van laagfrequent geluid. Deze wettelijke normen zijn voor ons het vertrekpunt bij het vaststellen van zoekgebieden voor windmolens.

We volgen de actuele inzichten in gezondheidseffecten van windmolens

Wij nemen deze inzichten mee in onze keuze voor zoekgebieden van windmolens. Het is een zeer specialistisch vakgebied. Wij laten ons hierin adviseren door deskundigen van het RIVM, de GGD en de Omgevingsdienst.

Is er bij de windmolens rekening gehouden met de windrichting, vanwege het geluid? De wind komt meestal uit het westen, en dus hebben woningen ten oosten van de windmolens relatief meer/vaker last van geluid.

Bij de geluidsonderzoeken wordt dat meegenomen wat bepaalt aan hoeveel decibel een woning komt bloot te staan. De windrichting kan daar ook van invloed op zijn.

Wat zijn de cijfers van het laagfrequent geluid? Hoe ver draagt dat want dit dringt gewoon je huis binnen?

Het geluid van een windmolen mag gemiddeld niet meer dan 47 decibel per jaar zijn bij woningen, gemeten op de gevel. 's Nachts hoor je de windmolen beter dan overdag, omdat er overdag meer geluiden aanwezig zijn. Daarom mag het geluid 's nachts niet meer dan gemiddeld 41 decibel zijn. Ter vergelijking: een gespreksniveau is 60 decibel, een drukke verkeersweg op 100 meter afstand 80 decibel en een opstijgend vliegtuig op 200 meter hoogte 100 decibel. Per initiatief vindt er onderzoek plaats over hoe ver het geluid draagt op die specifieke locatie.

Wie is er verantwoordelijk als blijkt dat mensen last van een windmolen krijgen en ziek worden? Bv door slagschaduw of (laag monotoon) geluid.

De projectontwikkelaar is verantwoordelijk voor een geluidsonderzoek. Daarin moet hij aantonen dat het geluid van de windmolens binnen de grenswaarden voor de omgeving blijft. Als blijkt dat een windpark te veel geluid maakt, moet de ontwikkelaar voor technische aanpassingen zorgen, bijvoorbeeld een lagere maximum draaifrequentie of een kleiner vermogen. Mensen die klachten hebben over geluid, kunnen zich wenden tot de initiatiefnemer. Mocht dit niet tot een oplossing leiden, dan kan de bezwaarmaker zich wenden tot de gemeente of de provincie die de vergunning verleende. Als de geluidsnormen worden overschreden, kan de overheid een dwangsom opleggen of de windmolen laten stilzetten. Een initiatiefnemer van een windmolen is verplicht het geluid van de windmolen te registreren en deze gegevens minimaal vijf jaar te bewaren. Zo kan de overheid zien of een exploitant zich houdt aan de geluidsnormen. Hoe groot de risico's mogen zijn, staat in het Besluit wijziging milieuregels windturbines.

Ook is de projectontwikkelaar verantwoordelijk voor een slagschaduwrapport

Hierin staat dat een windpark of windmolen aan de normen voor slagschaduw voldoet. Heeft een huis een gevel met ramen, dan mag maximaal 17 dagen per jaar slagschaduw op de gevel vallen, gedurende maximaal 20 minuten per dag. Bewolkte dagen hoeven niet te worden meegerekend. Bij overschrijding van de normen kan de overheid een dwangsom opleggen of de windmolens laten stilzetten. Windmolens die relatief dicht bij woningen staan en de norm kunnen overschrijden, moeten een automatische stilstand voorziening hebben. De windmolens worden dan automatisch stilgezet, zodra ze de afgesproken norm voor slagschaduw overschrijden. Zo blijft de duur van de hinder binnen de norm.

We volgen de actuele inzichten in gezondheidseffecten van windmolens

Wij nemen deze inzichten mee in onze keuze voor zoekgebieden van windmolens. Het is een zeer specialistisch vakgebied. Wij laten ons hierin adviseren door deskundigen van het RIVM, de GGD en de Omgevingsdienst.

Waarom staan windmolens zo vaak stil?

Waarom staan de windmolens zo vaak stil ook als er wind is? Met name de windmolen van Johnson staat vaak stil en dan met name in het weekeinde.

Windturbines produceren 90-95% van de tijd elektriciteit, dat is zo'n 330 dagen per jaar. Vanaf windkracht 2 wekt een windmolen al energie op. Bij windkracht 6 bereikt een windmolen meestal het maximale vermogen. Bij het vermogen van windmolens is rekening gehouden met het aantal uren dat een windmolen typisch op land waait. Zie ook:

<https://www.windparknoordoostpolder.nl/educatie/meest-gestelde-vragen>.

Windmolens kunnen worden stilgezet als dit noodzakelijk is om trekvogels of vleermuizen te ontzien. Daarnaast worden kerngebieden voor weidevogels, waar op dit moment weinig vogels meer komen, alleen gebruikt voor zonnevelden, als andere gebieden voor de vogels worden verbeterd.

Ook zijn er wettelijke regels waarom een windmolen soms stilstaat

Denk bijvoorbeeld door de afstand van de windmolen en een woning of school. Of als de slagschaduw gemiddeld meer dan 17 dagen per jaar gedurende meer dan 20 minuten per dag optreedt. Door een automatische stilstand voorziening blijft de duur van de hinder binnen de norm. De duur kan tot een minimum worden beperkt, maar dat is niet verplicht, zoals ook blijkt uit de uitspraken van rechtbanken.

Zonnevelden en –panelen

Hoe wordt er rekening gehouden met het effect van schittering?

De positie van een zonneveld en de afscheiding bepaalt hoeveel schittering er plaats vindt. De projectontwikkelaar moet omwonenden betrekken bij zijn initiatief. Omwonenden kunnen dan invloed uitoefenen op hoe het zonneveld in het gebied komt te staan. De gemeente keurt ook of een zonneveld wel goed in het landschap ingepast wordt.

Zon op dak

Worden alle geschikte daken in de Ronde Venen vol gelegd? En wordt hierbij ook gekeken naar daken van particulieren of alleen naar kantoren, scholen, bedrijfspanden etc.?

De gemeente zet vol in op zonnepanelen op daken

Dat doen we bij woningen en bij bedrijfspanden. Als alle mogelijke daken zonnepanelen hebben, kunnen wij 20% van de energie opwekken die we nodig hebben. We verwachten ongeveer 30% van de elektriciteitsbehoefte te kunnen voorzien door innovaties. Dan moeten we nog zo'n 50% zien op te wekken om aan onze energievraag te kunnen voldoen.

We zijn het met u eens dat we 'zon op dak' moeten stimuleren

Daarom zetten wij in op zo veel mogelijk dagen zo veel mogelijk vol leggen met zonnepanelen. Niet alleen van huizen, maar ook van scholen en zwembaden bijvoorbeeld.

Voor hoeveel megawatt nemen jullie zon op dak mee in de berekeningen? Klopt die som nog steeds als wij in ons eigen huis geen stroom en gas mee nodig hebben?

Wij verwachten 240 TJ op te kunnen wekken met zonnepanelen op daken. Dat is 20% van onze energiebehoefte. We gaan er daarbij vanuit dat huizen wel stroom nodig hebben en geen gas.

Stimuleer zonne-energie zowel particulier en bedrijfsmatig nog meer of op Provincie/Gemeente gebouwen

Dat is zeker belangrijk. We stimuleren zon op dak door inkoopacties.

Salderingsregeling wordt aangepast, dit zal een groot negatief effect hebben op het aantal zonnepanelen op particuliere daken. Wat doet de gemeente er aan om de overheid tot andere gedachten et brengen?

Deze regeling wordt landelijk bepaald. Wij hebben daar geen invloed op. De terugleversubsidie gaat de salderingsregeling [vervangen vanaf 2023](#). U krijgt dan de kale energieprijzen en een terugleversubsidie van de overheid terug als u meer stroom heeft opgewekt dan u heeft verbruikt. Deze subsidie wordt jaarlijks bepaald.

Is er gekeken naar mogelijkheden om bijvoorbeeld bedrijven te stimuleren zonnepanelen op hun pand te plaatsen?

Vanuit de gemeente worden er inkoopacties geregeld voor zakelijke zonnepanelen. Als die er niet zijn, dan zijn er wel vier mogelijkheden voor fiscaal voordeel die voor een bedrijf van toepassing kunnen zijn:

- **KIA (Kleinschaligheidsaftrek)**. De minimale investering is € 2400. Bedrijven kunnen dan 28% aftrekken van de belasting. Het volledige overzicht van de hoeveelheid aftrek kunt u [hier](#) vinden. Bedrijven kunnen de kleinschaligheidsaftrek toepassen op de aangifte inkomstenbelasting en vennootschapsbelasting.
- **EIA (Energie-investeringsaftrek)**. Bedrijven komen hiervoor in aanmerking als het systeem groter is dan 15 kW. De investering moet minimaal € 2500 zijn en er moet binnen 3 maanden na de aankoop een melding gedaan zijn bij de RVO. Meer informatie over de EIA kunt u [hier](#) vinden. Op de website van de RVO kunnen bedrijven de [EIA aanvragen](#).
- **Salderingsregeling**: Het houdt in dat bedrijven de stroom die ze met zonnepanelen opwekken en terug leveren aan het elektriciteitsnet, mogen salderen. De opgewekte energie wordt afgetrokken van het eigen elektriciteitsverbruik. Voor de energie die bedrijven dan nog over hebben, krijgen ze een terugleververgoeding. [Hier](#) kunt u het overzicht van terugleververgoedingen per energieleverancier vinden.
- **Terugleversubsidie**: Dit gaat de salderingsregeling [vervangen vanaf 2023](#). U krijgt dan de kale energieprijzen en een terugleversubsidie van de overheid terug als u meer stroom heeft opgewekt dan u heeft verbruikt. Deze subsidie wordt jaarlijks bepaald.

- Ook biedt de provincie Utrecht hulp aan voor bedrijven. Het gaat ondernemers ondersteunen bij het verduurzamen van hun bedrijf. Daarom helpt de provincie bedrijven met advies en subsidie bij de aanleg van zonnepanelen op daken en andere duurzame maatregelen. [Hier](#) kunt u er meer over lezen.

Duurzaamheid zonnepanelen

Als de voorkeur van de mensen uitgaat naar zonnevelden betekent dit dat daar heel veel grond voor nodig is. De gemeente wil juist zo min mogelijk landbouwgrond gebruiken voor duurzame energieproductie. Hoe rijmt dat met elkaar?

Zie ook antwoord op “Hoe zorgt de gemeente er voor dat er niet te veel landbouwgrond verloren gaat voor zonnepanelenparken?”

Uit de vragenlijst over de voorwaarden van zonnevelden en windmolens bleek dat inwoners juist een voorkeur hebben voor windmolens. Ook uit de Zon en Wind kaart blijkt dit. Daarbij moet gezegd worden dat inwoners met name een voorkeur hebben voor een mix van zonnevelden en windmolens. Dit hoeft niet zozeer op dezelfde plek te zijn, zoals ook blijkt uit de vlekkenkaarten.

Zonnevelden nemen inderdaad meer ruimte in dan windmolens

Ter vergelijking: 1 windmolen van 175 meter hoog heeft een vermogen van 3 Megawatt en kan 27 TJ opwekken. Om dezelfde hoeveelheid energie op te wekken met een zonnevelden heb je ruim 10 hectare zonneveld nodig.

Waarom wordt er ingezet op zonnepanelen? Deze dingen worden gemaakt met kobalt uit mijnen (noemen we voor het gemak blijkbaar duurzaam) en niemand weet wat er met die dingen moet gebeuren als ze niet meer functioneren!

We hebben het over energieneutraliteit om het milieu zo min mogelijk te belasten. Houdt de gemeente ook rekening met de milieubelasting die de productie en het onderhoud van windmolens en zonnevelden met zich mee brengt, zoals bijvoorbeeld recent is genoemd in de media: <https://www.nrc.nl/nieuws/2020/10/30/wat-zijn-de-wieken-van-oude-windturbines-waard-a4018058>

Wij vinden het belangrijk dat grondstoffen verantwoord worden gewonnen en gebruikt

Het zijn schaarse middelen waarvan het winnen en vershippen een negatieve sociale en milieu impact hebben. Als gemeente streven wij ernaar om een circulaire economie te realiseren. Dit betekent dat wij afval zoveel mogelijk hergebruiken en dat er steeds minder grondstoffen nodig zijn. Als Fairtrade-gemeente kopen wij ecologisch en sociaal verantwoorde producten in met het Fairtrade-keurmerk. We scheiden afval in de hele gemeente.

Het materiaal dat gebruikt wordt voor zonnepanelen moet zoveel mogelijk circulair zijn en opnieuw gebruikt kunnen worden

Voor de stellages waarop de panelen worden aangebracht is dat niet moeilijk. Legeringen in metaal moeten vermeden worden omdat ze niet te scheiden zijn achteraf. De glaselementen van

zonnepanelen kunnen worden hergebruikt. De verschillende energie verwerkende lagen zijn moeilijker te scheiden. Hiernaar wordt onderzoek gedaan. Het materiaal waar het glas van gemaakt wordt (silicium) wordt gewonnen in mijnbouw meestal worden ze gemaakt in China, dat is een grote afstand waarover ze vervoerd moeten worden. De productie en het vervoer zijn niet duurzaam, dankzij de levensduur en de groot hoeveelheid schone energie die ze leveren, zijn ze duurzaam. De panelen kunnen gerecycled worden, dan is er 70% minder energie nodig.

Wat is het effect van zonnevelden op het lokale klimaat (local heat Island). Ze zorgen voor opwarming!

De temperatuursverhoging door zonnevelden is te zien boven de panelen. De plaatselijke gevolgen nemen 's nachts af. Dit komt door de afkoeling van de omgevingstemperatuur. De plaatselijke impact van panelen op de temperatuur zijn erg klein. Tegelijkertijd gaan zonnevelden opwarming van de aarde tegen doordat ze schone energie opwekken.

Elektriciteitsbehoefte en -opwek DRV

De berekeningen

Waarom zegt De Ronde Venen meer elektriciteit toe aan RES U16 dan naar rato van haar oppervlak en de totale opgave voor Nederland logisch is?

Is er meer gerekend dan nodig? Betekent dat dat we meer willen leveren? Leveren we ook voor andere regio's?

In juni 2016 nam de gemeenteraad unaniem de motie klimaatneutraal 2040 aan. Deze motie draagt het college op om met een programma te komen met als doel om in 2040 te zorgen voor haar eigen elektriciteitsbehoefte. Er is dus geen plan om meer te doen of om te leveren aan de regio, ook zijn er geen doelen voor 2030 gesteld. We werken dus vanuit onze eigen energiebehoefte.

Waarom 24 windmolens van 175 m en niet 6 windmolens van 220 m?

Wij gaan uit van molens van maximaal 175 meter hoog vanwege de hoogtebeperkingen van Schiphol. We verwachten dat molens van 175 meter meer kans hebben om goedgekeurd te worden door Schiphol dan molens van 220 meter. We sluiten hogere molens niet uit.

24 windmolens staat gelijk met hoeveel mW?

24 windmolens met een vermogen van 3 MW wekken 176.667 Megawattuur [MWh] op.

24 stuks x 3 mW = 72 mW. bij 175 m tiphoogte is zelfs 6-8 mW haalbaar dan kom je al op 144 mW resp/ 192 mW. Ter info Amsterdam zet in op 50 mW. Wat wil DRV?

Wij willen als gemeente in 2040 klimaatneutraal zijn. We hebben door een extern bureau laten berekenen dat we in 2040 ongeveer 1250 TJ elektriciteit duurzaam willen opwekken. Een deel hiervan kunnen we opwekken met zonnepanelen op daken (240 TJ) en innovatie (375 TJ). Dit hebben we ook laten berekenen door een extern adviesbureau. Met 1 windmolen op land kunnen we 27 TJ opwekken. Als we ALLE duurzame energie opwekken met windmolens, dan hebben we $1250 - 240 - 375 = 635$ TJ gedeeld door 27 TJ = 24 windmolens nodig.

Hebben we zelf bepaald het percentage of is dat opgelegd?

De vraag is ook of de berekeningen van de gemeente wel kloppen?

Wij baseren onze energiebehoefte op het [Spoorboekje naar een Klimaatneutrale gemeente in 2040](#) en het Transitieplan Elektriciteit. Voor het Spoorboekje is berekend door een extern adviesbureau dat de elektriciteitsbehoefte voor onze gemeente 1251 TJ. Ongeveer 20% verwachten we op te kunnen wekken met zonnepanelen op daken. We stimuleren dit door inkoopacties te organiseren. Daarnaast verwachten we 30% op te kunnen wekken met nieuwe technieken die nu nog niet toepasbaar zijn. Bijvoorbeeld zonnepanelen in ramen of geluidswallen. Deze percentages zijn niet opgelegd maar zijn gebaseerd op berekeningen.

Ik heb in 2019 met goede isolatie, aardwarmte naar 140 meter diep en zonnepanelen op het dak ons gas- en Electra-verbruik naar 0 teruggebracht; we leveren nu zelfs stroom terug aan het net. Dus geen windmolens nodig voor de particulieren, en de industrie kan stroom van windmolens van zee halen. Ik zie geen noodzaak voor windmolens op land.

Goed om te horen dat u uw woning al goed heeft verduurzaamd. Het is inderdaad erg belangrijk om uw woning goed te isoleren en te voorzien van zonnepanelen. Daarnaast is het klaarmaken van woningen om aardgasvrij te worden een belangrijke pijler voor ons.

In 2040 hebben wij 1250 TJ duurzame elektriciteit nodig om aan onze energiebehoefte te voldoen
Van die 1250 TJ is al de energiebesparing afgetrokken. Een van de manieren om energie te besparen is het isoleren van uw woning. Van de 1250 TJ die dan overblijft, kunnen we ongeveer 15-20% opwekken met zonnepanelen op daken. Ongeveer 30% van de [elektriciteitsbehoefte](#) kunnen we invullen met nieuwe technieken. Dan blijft er ongeveer de helft van de 1250 TJ over om aan onze elektriciteitsbehoefte te voldoen. Dat willen we doen met windmolens en zonnevelden, bewezen technieken die direct inzetbaar zijn.

Wat je niet gebruikt hoef je ook niet op te wekken. Dus geen datacenters voor gebruik door buitenlandse bedrijven! Dat scheelt groene elektriciteit, die heeft Nederland zelf nodig, anders halen we de doelen van Parijs niet.

We gebruiken veel energie omdat we met veel mensen zijn. Moeten we daar niet wat aan doen?

Energie besparen is inderdaad een goede eerste stap. Op die manier hoeven we minder duurzame energie op te wekken. Bij de berekening van de [energiebehoefte](#) van de gemeente is rekening gehouden met energiebesparing. We hebben door een extern adviesbureau laten berekenen dat we 1250 TJ duurzame elektriciteit nodig hebben in 2040 om aan onze energiebehoefte te voldoen. Van die 1250 TJ is al de energiebesparing afgetrokken. Eén van de manieren om energie te besparen is het isoleren van uw woning. Van de 1250 TJ die dan overblijft, kunnen we ongeveer 15-20% opwekken met zonnepanelen op daken. Ongeveer 30% van de elektriciteitsbehoefte kunnen we invullen met nieuwe technieken. Dan blijft er ongeveer de helft van de 1250 TJ over om aan onze elektriciteitsbehoefte te voldoen. Dat willen we doen met windmolens en zonnenvelden, bewezen technieken die direct inzetbaar zijn.

Hoeveel co2 stoot de gemeente uit en waarmee?

De Klimaatmonitor is een tool die veel verschillende data weergeeft over het klimaat. Ook over de [CO2 uitstoot van onze gemeente](#).

Waarom wordt dit niet landelijk geregeld?

Waarom moeten we als gemeente klimaatneutraal zijn? En 100% zelfvoorzienend in energievoorziening? Waarom moet de stroom uit eigen gemeente komen? Zo wordt het landschap overal aangetast. Krijgt onze gemeente straks subsidie als we straks klimaatneutraal zijn?

Waarom wordt er niet provinciaal, nationaal of Europees niveau gekeken? Binnen een groter verband oplossingen zoeken is veel beter. Dicht bevolkte gebieden hebben grote behoefte maar weinig ruimte terwijl in andere provincies dit mogelijk omgekeerd is.

Andere overheden kopen ook groen in buiten hun grenzen. Gezamenlijk (gemeente met bewoners) investeren in bijvoorbeeld een concessie op zee zal op meer draagvlak kunnen rekenen. Aanvullend is het rendement op zee ook nog een groter.

De energietransitie wordt op zowel landelijke, als regionale als ook op lokale schaal aangepakt
De landelijke aanpak staat beschreven in het Nationale Klimaatakkoord. Hierin staat hoe Nederland gaat bijdragen aan de internationale afspraak om de temperatuur op aarde met niet meer dan 2 graden Celsius te laten stijgen. Op regionaal niveau zijn er 30 regio's gevormd. De gemeente De Ronde Venen hoort bij de regio U16 met daarin 16 gemeenten. Elke regio moet in een Regionale Energie Strategie (RES) beschrijven hoe zij bij gaan dragen aan het behalen van de regionale opgave in 2030. De opgaven van deze 30 regio's moeten voor 2030 samen 50% van de nationale taakstelling uit het Klimaatakkoord vormen. Onze gemeente volgt haar eigen ambitie en daarom is de kans zeer klein dat de eerste RES een grotere opgave van ons vraagt.

In de afgelopen decennia was de energievoorziening relatief overzichtelijk

Elektriciteit kwam uit de elektriciteitscentrale, warmte uit aardgas. Centrale sturing paste daar goed bij. Dat systeem is aan het veranderen. Elektriciteit wordt op ontelbaar veel plekken opgewekt en er komen meerdere warmtebronnen. Heel veel lokale bronnen (bijvoorbeeld bodem, oppervlaktewater, riool, restwarmte van industrie maar bijvoorbeeld ook van supermarkten) en ook systemen die meer centraal zijn zoals waterstof.

Doordat de bronnen in het systeem meer lokaal worden, werken de partijen en overheden samen vanuit het klimaatakkoord

Daarbij is gekozen een aantal dingen landelijk te regelen zoals grote windparken op zee. Gemeenten hebben een rol bij lokale plannen waardoor zij keuzes kunnen maken die het beste bij het gebied passen. Die voorkomt problemen bij projecten zoals in Drenthe waarbij vanuit Den Haag is besloten waar een windpark komt.

Ook bij de ontwikkeling naar aardgasvrije warmte helpt, naast goede kennisontwikkeling op landelijk niveau, een gemeentelijke aanpak

Voor warmte verschillen de kansen sterk per gemeente en zelfs per wijk. Is er bijvoorbeeld restwarmte van industrie die gebruikt kan worden? Is de bodem geschikt voor geothermie? Zijn er al warmtenetten die goedkoop kunnen worden uitgebreid? Is het gasnet aan het einde van de levensduur of kan het eenvoudig worden aangepast voor waterstof? Een afweging tussen de mogelijkheden maken we het liefst lokaal, niet vanuit Den Haag.

Waarom klimaatneutraal in 2040?

Tot op heden heeft de gemeente niet gevraagd naar de mening van de inwoners om 10 jaar eerder dan landelijk klimaat neutraal te zijn. Staat de gemeente open voor burgerparticipatie in vorm van referendum i.p.v. zelf de vragen te sturen zoals de enquête?

Met 2050 hebben we nog meer tijd! Om na te denken ook over andere vormen van energieopwekking. En ook voor de onderzoeken die momenteel nog gedaan worden naar 'groene' energie.

Toen de gemeente de ambitie neerlegde om klimaatneutraal te worden, was dit zonder kennis van zaken wat de impact zou zijn en/of hoe dit te doen. Is het niet tijd -nu we dit wel weten- om die ambitie nog eens te evalueren en breed draagvlak te meten onder de inwoners?

We hebben nog twintig jaar om die plaatsingen uit te vechten. Waarom nu?

Wat is de reden voor de gemeente om dit toch door te zetten terwijl minder dan 50% positief is over dit plan? Kan dit niet wachten tot na de gemeenteverkiezingen zeker ok door gebrek aan draagvlak (onder 50%)?

Wat is de reden dat de gemeente zich zo gecommitteerd heeft (en ook inzet op zulke getallen)? Dit omdat er geen wettelijke verplichting is voor de gemeente ondanks dat Nederland an sich zich wel gecommitteerd heeft.

De gemeenteraad heeft besloten om als doelstelling te stellen dat we in 2040 klimaatneutraal zijn
De gemeenteraad is door inwoners gekozen en daarmee een democratische vertegenwoordiging van de inwoners van De Ronde Venen.

Wij hebben de rol "snelle volger" aangenomen

Een aantal andere gemeenten zijn koplopers en streven ernaar om in 2030 klimaatneutraal te zijn. Als snelle volger zijn we ambitieus en willen we vlak achter de koplopers lopen. We een duurzame wereld belangrijk vinden, maar we willen doordacht een ambitie najagen, gebruik maken van de kennis van koplopers en ook snel genoeg zijn om mee te doen met pilots e.d. Bovendien hebben we in deze rol de ruimte om eigen keuzes te maken, in plaats dat we ons moeten houden aan verplichtingen vanuit Den Haag of Utrecht. Daar plukken we nu al de vruchten van: dit jaar ruim 450.000 euro investering in onze gemeente. Dat kan niet als we achteraanlopen.

Veel inwoners hebben aangegeven in de Zon en Wind kaart dat zij de doelstelling, steunen maar ze wel hun zorgen en aandachtspunten hebben

Bijvoorbeeld het niet ten koste mag gaan van natuur en landschap. En dat sommige inwoners zich zorgen maken over de financiële kosten van de klimaatdoelstelling. Ook maken inwoners zich zorgen over de mogelijke overlast windmolens.

Waarom zon en wind?

Waarom mogen inwoners alleen meepraten over zonnepanelen en/of windmolens, maar niet over nut en noodzaak? Er zijn zoveel andere mogelijkheden en plekken waar we meer impact kunnen maken. Is de gemeente flexibel genoeg om beleid bij te stellen?

Wij sluiten andere technieken voor het opwekken van elektriciteit niet uit

Zonnepanelen en windmolens zijn bewezen technieken die direct ingezet kunnen worden voor de opwek van energie. Maar we verwachten 30% van onze energiebehoefte op te wekken met nieuwe technieken. Denk aan zonnepanelen in geluidswallen of ramen van zonnepanelen. Maar ook goede opslagmethoden waardoor we minder energie hoeven op te wekken. Omdat deze technieken nog niet doorontwikkeld of nog te duur zijn worden deze technieken nog niet (op grote schaal) gebruikt.

Waarom is de gemeente De Ronde Venen alleen maar geïnteresseerd in windmolens en zonnevelden en niet in waterstof zoals de gemeente Hoogeveen?

Waterstof is een manier om een overschot aan elektriciteit op te slaan. Het is dus niet een elektriciteitsbron, maar een drager van elektriciteit. Het kost elektriciteit om te maken. Voor 1 deel waterstof heb je 3 delen elektriciteit nodig. Daarom is de beschikbaarheid van waterstof (en dus elektriciteit) bepalend voor de mate waarin we het kunnen gebruiken. We kunnen het gebruiken als opslag, maar ook als alternatief voor aardgas. De warmtetransitie gaat onder andere over de alternatieven van aardgas. Meer over alternatieven voor aardgas en de [warmtetransitie leest u hier](#).

Elektriciteitsopslag

Is lokale energieopslag een onderdeel van dit onderzoek?

Wat is back-up voor geval er geen wind en zon is?

Wordt lokale energieopslag meegenomen in de studie?

In dit traject kijken we alleen naar de opwek. Het is inderdaad belangrijk om ook de opslag van energie goed te organiseren. Daarom volgen we de actuele inzichten op dit gebied, zodat we gebruik kunnen maken van opslagmethoden wanneer deze voldoende ontwikkeld zijn zodat ze grootschalig toepasbaar zijn.

Zijn zon en wind betrouwbare bronnen?

Wat vinden jullie van het feit dat er bij wiebelstroom, wat zon en wind oplevert, een onrendabel draaiende gascentrale als back-up moet zijn?

Waar halen we de energie vandaan als het windstil en grijs is?

Artikel NRC Na 2025 is stroom niet meer zo vanzelfsprekend doordat zon en wind niet altijd beschikbaar zijn. Doorgaan op deze weg is een doodlopende weg.

Ik wil in voorstellen oplossingen voor leveringszekerheid en 'worstcasescenario's' ingeval van windstilte en langdurige bewolking.

Energieneutraal betekent soms een overschot en soms een tekort. Als een langere periode er geen wind en zon is, waar gaat de gemeente dan haar energie vandaan halen? Wordt hier geen misbruik gemaakt van centrale/landelijke voorzieningen waardoor de totaal kosten veel hoger worden?

Het vermogen van windmolens hangt af van de windkracht

Windturbines produceren 90-95% van de tijd elektriciteit, dat is zo'n 330 dagen per jaar. Vanaf windkracht 2 wekt een windmolen al energie op. Bij windkracht 6 bereikt een windmolen meestal het maximale vermogen. Bij het vermogen van windmolens is rekening gehouden met het aantal uren dat een windmolen typisch op land waait. Meer informatie [vindt u hier](#).

De opbrengst van zonnepanelen hangt af van de hoeveelheid licht

Zonnepanelen wekken ook duurzame elektriciteit op als het bewolkt is. Het zijn eigenlijk meer lichtpanelen.

Daarnaast is de combinatie van zonnenvelden en windmolens enorm belangrijk

Windmolens wekken het meest op in de winter en het najaar. Dan waait het vaker en harder. Zonnepanelen wekken het meest op in het voorjaar en de zomer. Daardoor vullen ze elkaar heel goed aan en is de conclusie dat ze allebei hard nodig zijn. We hebben namelijk het hele jaar door elektriciteit nodig. Door windmolens én zonnepanelen te plaatsen, is de kans het grootst dat altijd wel één van deze twee bronnen elektriciteit levert. Als het hard waait, schijnt vaak de zon beperkt of niet en als de zon schijnt, waait het vaak beperkt of niet.

Belangrijk is ook de opslag van energie als het windstil is en de zon niet schijnt

Het opslaan van energie zorgt voor flexibiliteit en is hard nodig. Daar houden wij rekening mee. Zo wordt voorkomen dat duurzame energie verloren gaat. En bij windstilte oude centrales moeten worden opgestart.

Kernenergie

Waarom geen kernenergie?

Waarom geen kernenergie of aardgas?

Wat doet de gemeente qua landelijk overleg en meedenken over kernenergie?

Maximaal inzetten op innovatie: Ontwikkel een Thorium centrale....

Weloverwogen toepassing van kernenergie met de technologie van nu maakt reusachtige windmolens op land overbodig. Wordt met dit voortschrijdend inzicht rekening gehouden?

De landelijke politiek besluit of kernenergie een optie voor Nederland is.

Kernenergie is nu niet in het landelijke klimaatakkoord opgenomen. De onderhandelaars zelf maken echter samen de afweging of kernenergie een rol moet spelen in de energietransitie. Als zij besluiten dat de energietransitie op termijn kernenergie nodig heeft, komt de overheid in beeld. Die besluit dan om die rol al of niet mogelijk te maken, bijvoorbeeld met wetgeving, financiering van onderzoek of subsidies. Mocht de landelijke politiek besluiten of kernenergie ene optie is voor Nederland, dan duurt het te lang voordat een kerncentrale gebouwd is. Ook is de bouw erg kostbaar.

Datacenters

Gaat deze opgewekte energie terug naar de burgers of naar datacenters/multinationals?

Buitenlandse multinationals profiteren van goedkope, gesubsidieerde groene stroom waarvoor anderen (wij)betalen.

Hoe houden we datacentra tegen?

Het energiegebruik van datacenters en electrolyzers tot 2040 zal met 42 procent toenemen!

Daar hoor je niemand over

Datgene wat de gemeente binnen en buiten haar gemeentegrenzen opwekt zal ook ten goede moeten komen aan de bewoners en lokale Mkb'ers. Geen verkoop aan multinationals dus zoals we zien in Noord-Holland aan grote multinationals en datacenters.

Als gemeente opwekt kan dan de gemeente de gebruikers aanwijzen? Of gaat het naar netbeheerders?

In De Ronde Venen zijn er op dit moment geen datacenters. We hebben er nog geen beleid voor dus we kunnen nu nog niet zeggen hoe we hiermee om zullen gaan. Ons uitgangspunt is om net zoveel energie op te wekken als we nodig hebben, niet meer dan dat.

Kosten zonnevelden en windmolens

Uit de RES'en blijkt dat de meeste mensen een voorkeur hebben voor zonnevelden in plaats van windmolens. Maar realiseren de mensen zich ook dat deze oplossing qua kosten voor het netbeheer heel veel duurder is en dat wij daar uiteindelijk allemaal via de energierekening voor gaan betalen?

Wat gaat het kosten en wie moet dat betalen?

De gemeente wil klimaatneutraal zijn. Prima natuurlijk. Maar waarom moeten wij dan wat doen resp. investeren?

Een windmolen kost ongeveer 2.5 miljoen per stuk wie betaalt dat?

Denk ook aan de benodigde kosten verbonden aan het versterken van het netwerk - ook deze kosten worden op de jaarlijkse nota aan gebruikers in rekening gebracht

Er zijn verschillende soorten kosten die komen kijken bij zonnevelden en windmolens

De verschillende kosten worden betaald door verschillende partijen. Zo zijn de kosten van de planontwikkeling van een zonneveld of windmolenlocatie voor de initiatiefnemer. Zij lenen het geld bij bijvoorbeeld banken of pensioenfondsen. Er zijn ook andere kosten die niet worden meegerekend in de elektriciteitsprijs. Denk bijvoorbeeld aan de kosten voor het beheer van het netwerk. Deze kosten zijn voor de netbeheerder. Voor onze gemeente is dat Stedin.

Deze en andere externe kosten worden op verschillende manieren betaald: via belastingen, verzekeringen, kosten voor dijkverzwaring, gezondheidszorg en luchtvervuiling en de gevolgen van olie- en mijnrampen. Windenergie veroorzaakt slechts ca. 0,1 ct. per kWh aan externe maatschappelijke kosten. Wind- en zonne-energie is schoon. Er is geen uitstoot van CO₂ (klimaat) of fijnstof (gezondheid), er wordt geen afval geproduceerd en er is geen koelwater nodig zoals bij niet-duurzame bronnen. Als de externe maatschappelijke kosten eerlijk zouden worden toegerekend, blijkt dat windenergie op land nu al concurrerend is ten opzichte van elektriciteit uit gas of kolen.

Wie betaalt de kosten voor de dubbele energie kosten? Je hebt ten alle tijden een back-up systeem nodig.

Wij begrijpen uw vraag niet. Er zijn geen dubbele energie kosten. Het opslaan van energie kost inderdaad wel geld.

Met belasting worden de windmolens betaald? Is dat de reden waarom de OZB voor ondernemers met meer dan 50% is verhoogd?

De stijging van de OZB heeft niet te maken met windmolens. Iedere gemeente in Nederland heft de OZB. Deze inkomsten zijn nodig om voorzieningen op peil te houden, voor onderhoud en voor investeringen. Denk hierbij aan uitgaven op het gebied van bouwen en wonen, verkeer en vervoer, milieu, gezondheidszorg, welzijn, sociale zaken en groenvoorzieningen. Meer kunt u lezen op <https://www.gemeentebelastingenamstelland.nl/de-ronde-venen>.

Gaan de WOZ-waarden hierdoor omhoog? Hoe zit het met de woz verhoging aankomend jaar?

De WOZ-waarde worden bepaald door een taxatie. Bij de taxatie wordt onder andere gekeken naar gegevens over de grond en het gebouw. Daarvoor kijkt de taxateur ook naar vergelijkbare panden die rond 1 januari van het voorgaande (de waarde peildatum). De WOZ-waarde is dus afhankelijk van de marktwaarde en de kenmerken van een woning. U kunt uw WOZ-waarde opvragen via het [WOZ-waardeloket](#). Lees [hier](#) over gemeentebelastingen in onze gemeente.

Wat als de 305 ha. Aan zonnevelden niet te realiseren is (er van uit gaande dat er geen windmolens komen), wat gaat het de inwoners dan kosten om ter compensatie windmolens a 7 miljoen per stuk te kopen op de Noordzee

Wij gaan ervanuit dat we onze ambitie binnen onze gemeentegrenzen realiseren.

Landeigenaren krijgen vergoeding, maar hoe zit het met de huiseigenaren die er direct op uitkijken, en dus met een waardedaling van hun huis geconfronteerd worden? Wie gaat de waardevermindering van de huizen compenseren? Waarde van woningen daalt iig 3 tot 5% in waarde door plaatsing van turbines.

Ook omwonenden tot 5 km van het initiatief kunnen financieel profiteren

In de [extra voorwaarden](#) hebben wij een aantal voorwaarden opgenomen om financieel te profiteren. Zo staat in voorwaarde 4 dat inwoners van de gemeente en/of omwonenden op maximaal 5 km van het initiatief voor ten minste 50% mede-eigenaar zijn. Mede-eigenaar zijn kan op verschillende manieren, zoals via een coöperatie of stichting. Ook staat er in voorwaarde 5 dat omwonenden en inwoners delen in de winst. Dit kan ook op verschillende manieren, bijvoorbeeld met een omgevingsfonds of omwonendenregeling. Met deze voorwaarden kan een eventuele waardedaling deels worden gecompenseerd.

Onderzoek toont aan dat windmolens binnen een straal van 2 kilometer de waarde van een woning met 1,4 tot 5% doet dalen

De woningeigenaar kan 'planschade' claimen als de schade uitstijgt boven het normale maatschappelijk geaccepteerde risico. Dit is het geval wanneer de woning meer dan 2% in waarde daalt. Het is ook mogelijk voor initiatiefnemers om planschade op voorhand uit te keren in plaats van om dit via een planschadeprocedure te regelen. Tenslotte kan een eigenaar ook een civiele procedure aangaan tegen de initiatiefnemer.

Bronnen:

- https://nlvow.nl/system/files/article-files/2019-09/648-650_droes_final.pdf
- https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2019Z25445&did=2019D52358
- <https://www.uva.nl/shared-content/faculteiten/nl/faculteit-economie-en-bedrijfskunde/nieuws/2019/12/hoge-windmolen-verlaagt-waarde-huis.html?1583857183961>

Salderingsregeling wordt aangepast, dit zal een groot negatief effect hebben op het aantal zonnepanelen op particuliere daken. Wat doet de gemeente eraan om de overheid tot andere gedachten te brengen?

Hier hebben wij geen invloed om omdat het een landelijke regeling is

Er wordt geen subsidie op de windmolen verstrekt maar op de opgewekte energie hiervan.

Ontvangt de gemeente meer subsidie voor windmolens dan voor fossiele energie?

Wel eens de rendementen van windmolen beleggings vehikels bekeken? En deze rendementen vergeleken met alternatieve beleggingen (risico/ rendement)?? De financiële rendementen zijn veel te hoog. Dat klopt dus niet. Het geld komt op de verkeerde plek., En de windturbines ook

De kosten voor wind- en zonne-energie zijn sterk aan het dalen de laatste jaren. Ondanks dat zijn de kosten van grijze stroom uit fossiele bronnen nog hoger dan groene stroom. Daar zijn grofweg 2 redenen voor:

Zon- en windprojecten kunnen op dit moment alleen uit als er subsidie wordt toegekend. Voor wind op zee is er bijna geen subsidie meer nodig

De komende jaren worden daar de eerste windparken zonder subsidie ontwikkeld. Dat komt doordat de Rijksoverheid investeert in de aansluiting op het stroomnetwerk. Voor windmolens op land en zonnenvelden bestaat er de SDE-subsidie van de Rijksoverheid. Voor windmolens op land is minder subsidie nodig dan voor zonnenvelden. Dat komt doordat de kostprijs van windstroom lager ligt dan zonnestroom. Doordat er zo steeds meer groene stroom wordt geproduceerd, ontstaat er een kostenreductie. Op termijn is er voor deze projecten dan geen subsidie meer nodig.

Fossiele energie krijgt ook financiële ondersteuning van de overheid

Zo betalen grootverbruikers (industrie) een lage energiebelasting en investeert de overheid via internationale publieke financiering in olie en gas via staatsbedrijven. Ook zijn er zijn belastingvrijstellingen voor luchtvaart en scheepvaart. Daarnaast worden de kosten voor luchtverontreiniging en klimaatverandering door ook gefinancierd door de overheid, via belastingopbrengsten. Luchtverontreiniging en klimaatverandering als gevolg van verbranding van fossiele brandstoffen worden vermeden bij het opwekken van groene stroom.

Innovatie

Zonnepanelen op de geluidsmuren een idee i.p.v. windmolens?

Waarom wordt het ecovat principe niet toegepast in de diepte van de Vinkeveense Plassen?

Waarom niet zoals veel meer gemeentes in NL: eerst kijken wat technisch kan daarna pas stat 2 i.p.v. dit

Andere technieken voor het opwekken van elektriciteit sluiten wij niet uit

We verwachten 30% van onze energiebehoefte op te wekken met nieuwe technieken. Denk aan zonnepanelen in geluidswallen of ramen van zonnepanelen. Maar ook goede opslagmethoden waardoor we minder energie hoeven op te wekken. Omdat deze technieken nog niet doorontwikkeld zijn of nog te duur zijn worden deze technieken nog niet (op grote schaal) gebruikt.

We kiezen voor een stapsgewijze aanpak om aan de energiebehoefte te voldoen

Zo ook voor het opwekken van duurzame elektriciteit. 'Op weg' naar 2040 maken we ook gebruik van verschillende innovaties. We wachten dus niet met het gebruik van nieuwe ontwikkelingen tot na 2040. Daarbij komt dat we nú actie moeten ondernemen om stap voor stap onze ambitie in 2040 te kunnen halen.

“Windmolens die om hun as draaien winnen aan populariteit. Ze zijn stiller, betrouwbaarder en ogen beter dan de horizontale variant” Wordt plaatsing van dit soort windmolens in de Ronde Venen onderzocht en overwogen?

We verwachten 30% van onze energiebehoefte op te wekken met nieuwe technieken. Denk aan zonnepanelen in geluidswallen of ramen van zonnepanelen. Maar ook goede opslagmethoden waardoor we minder energie hoeven op te wekken. Of andere soorten windmolens. Omdat deze technieken nog niet doorontwikkeld zijn, nog te duur zijn of nog niet zo efficiënt als zonnepanelen en conventionele windmolens worden deze technieken nog niet (op grote schaal) gebruikt. Maar we sluiten nieuwe technieken zoals uw voorbeeld dus zeker niet uit.

Duurzaamheid algemeen

CO2-reductie

Waarom zet de gemeente niet in op het (verplicht) vergroenen van tuinen? Goed voor opname van CO2 en stikstof en de afvoer van regenwater.

De CO2 uitstoot van onze gemeente zit toch in onze koeien en vennen. Wederom waarom grasland niet vervangen voor bos?

Wordt er ook nagedacht over bomen planten? Volgens mij kan dat best snel. Zoiets heet een bos. Vinden mensen nog leuk om in te wandelen ook. Beter dan tussen de wieken van windmolens

Beste gemeenten, hebben jullie Bomen planten overwogen?

Uitleg concentreert zich op opwekken duurzame energie, niet op CO2 reductie terwijl dit het echte doel is van het akkoord van Parijs.

In het Klimaatakkoord staan afspraken om de uitstoot van broeikasgassen zoals CO2 tegen te gaan. Eén van de manieren om de CO2-uitstoot te verminderen is onze stroomvoorziening te verduurzamen. Dat kan door groene elektriciteit op te wekken met zonnepanelen en windmolens. In tegenstelling tot

de verbranding van fossiele brandstoffen (zoals olie en gas), komt er bij de opwek van zonne- en windenergie geen CO₂ vrij in de atmosfeer.

Een andere manier om CO₂-uitstoot te verminderen is door gebruik te maken van duurzame manieren om woningen en gebouwen te verwarmen. Bij het gebruik van aardgas komen ook broeikasgassen vrij in de atmosfeer. Meer over de warmtetransitie en het duurzaam verwarmen van woningen [leest u hier](#).

Zijn er ook initiatieven om co₂ uitstoot van openbaar vervoer en autoverkeer tegen te gaan? Zie nu veel grote en veelal lege bussen met een hoge frequentie door De Ronde Venen rijden.

De mogelijkheden van de gemeente om de uitstoot van CO₂ van openbaar vervoer en de auto tegen te gaan zijn beperkt

De gemeente doet wat binnen haar mogelijkheden ligt. De gemeente stimuleert het gebruik van het openbaar vervoer en de fiets. Het gebruik van het openbaar vervoer en de fiets levert minder uitstoot van CO₂ op ten opzichte van de auto. De gemeente biedt verder de mogelijkheid om een laadpaal voor een elektrische auto aan te vragen in openbaar gebied, als een eigenaar niet op eigen terrein kan parkeren. Daarnaast is de gemeente gestart met de realisatie van laadstations met meerdere elektrische laadpalen.

Het openbaar vervoer is primair een verantwoordelijkheid van de Provincie Utrecht

De Provincie bepaalt welke bussen waar rijden. De landelijke ontwikkelingen zijn dat er steeds meer elektrische bussen gaan rijden. Dat is bijvoorbeeld al zo in de regio Amstelland-Meerlanden, waar Connexion met een groot aantal elektrische bussen rijdt. De verwachting is dat de Provincie Utrecht aan een nieuwe vervoerder strengere eisen aan de uitstoot van CO₂ zal stellen. Voor vervoerders is het onuitvoerbaar en kostenverhogend als er diverse malen per dag gewisseld zou moeten worden tussen grote en kleine bussen. Het zou betekenen dat er op wisselpunten verschillende bussen beschikbaar moeten zijn en dat het aantal bussen fors moet worden uitgebreid.

Corona geeft een vertekend beeld wat betreft de bezetting van de bussen in De Ronde Venen

In de spits in "normale tijden" is de bezetting goed; in daluren kan het wel zijn dat de bezetting laag is. Het bieden van een reismogelijkheid over de gehele dag is echter essentieel voor een goede bereikbaarheid per openbaar vervoer (en daarmee het stimuleren van het gebruik).

Warmte

Is er ook onderzoek gedaan naar andere bronnen? Bijv. aardwarmte?

Muiderberg gaat een warmtenet aanleggen met warmte uit het IJ-meer. Dat kunnen wij ook in Vinkeveen (Aquathermie)

Binnen onze gemeente lopen 2 beleidslijnen: elektriciteit en warmte. De elektriciteitstransitie gaat over het opwekken van duurzame stroom. De warmtetransitie gaat over het isoleren van woningen en gebouwen, en over alternatieven voor aardgas. Beide hebben als doel de CO₂-uitstoot als gevolg van de verbranding van fossiele brandstoffen te verlagen.

Voor de warmtevraag onderzoeken we verschillende technieken

- Die technieken zijn onder andere:
- Warmte uit de bodem (geothermie),
- Warmte uit oppervlaktewater (aquathermie),
- Warmte uit het riool (riothermie)
- En het gebruik van warmtepompen (haalt warmte uit de bodem of lucht).

Voor het verwarmen van huizen bekijken we met inwoners per wijk naar welke techniek daar het beste past. Ook waterstof en het meer omstreden biomassa nemen we mee in het onderzoek, zodat we een compleet beeld krijgen van de mogelijkheden. De beschikbaarheid van waterstof zal bepalend zijn voor de mate waarin we het kunnen gebruiken om onze huizen te verwarmen.

Bekijk hier [het technische onderzoek door CE Delft](#) en informatie over de [Transitievisie Warmte](#).

Waarom zijn de tegoedbonnen om energiebesparende maatregelen te nemen alleen aan huiseigenaren gestuurd?

Daar heeft de gemeente niet zelf voor gekozen. Het is landelijk besloten dat de subsidie van 2020 alleen voor woningeigenaren is bedoeld. Daarom kunnen we de waardebonnen helaas niet aanbieden aan huurders.

Op dit moment wachten wij op de uitslag of wij geld krijgen voor energiebesparing bij huurwoningen
Wij hebben een subsidieaanvraag ingediend, maar wij hebben nog geen uitslag daarvan ontvangen. De subsidie is onder andere bedoeld voor energiebesparende maatregelen in huurwoningen. Hiermee kunnen we dan ook acties voor huurders organiseren, zoals een waardebonactie. Uiterlijk eind maart 2021 krijgen wij te horen of we de subsidie krijgen of niet. Via onze [nieuwsbrief](#) houden we u op de hoogte.